

SANAT / ÖZEL SÖYLEŞİ

“Merhaba, ben Leman, Türkiye’den bir kadın sanatçiyim”

Leman Sevda Darıcıoğlu, performanslarıyla bu coğrafyadaki güncel sanat sahnesine kaliteli, çarpıcı ve cesur bir soluk getiren sanatçılardan biri. Performistanbul’un da bir parçası olan sanatçı, son işiyle 3 Aralık’a kadar Güney Kore’deki Jeonbuk Sanat Müzesi’nde gerçekleşen 3. Asya Güncel Sanat Sergisi’nde yer alacak. Sergiyi bahane ederek Leman’la performans sanatı ve tahayyül ettiği dünya hakkında konuştuk.

GAMZE LOOS

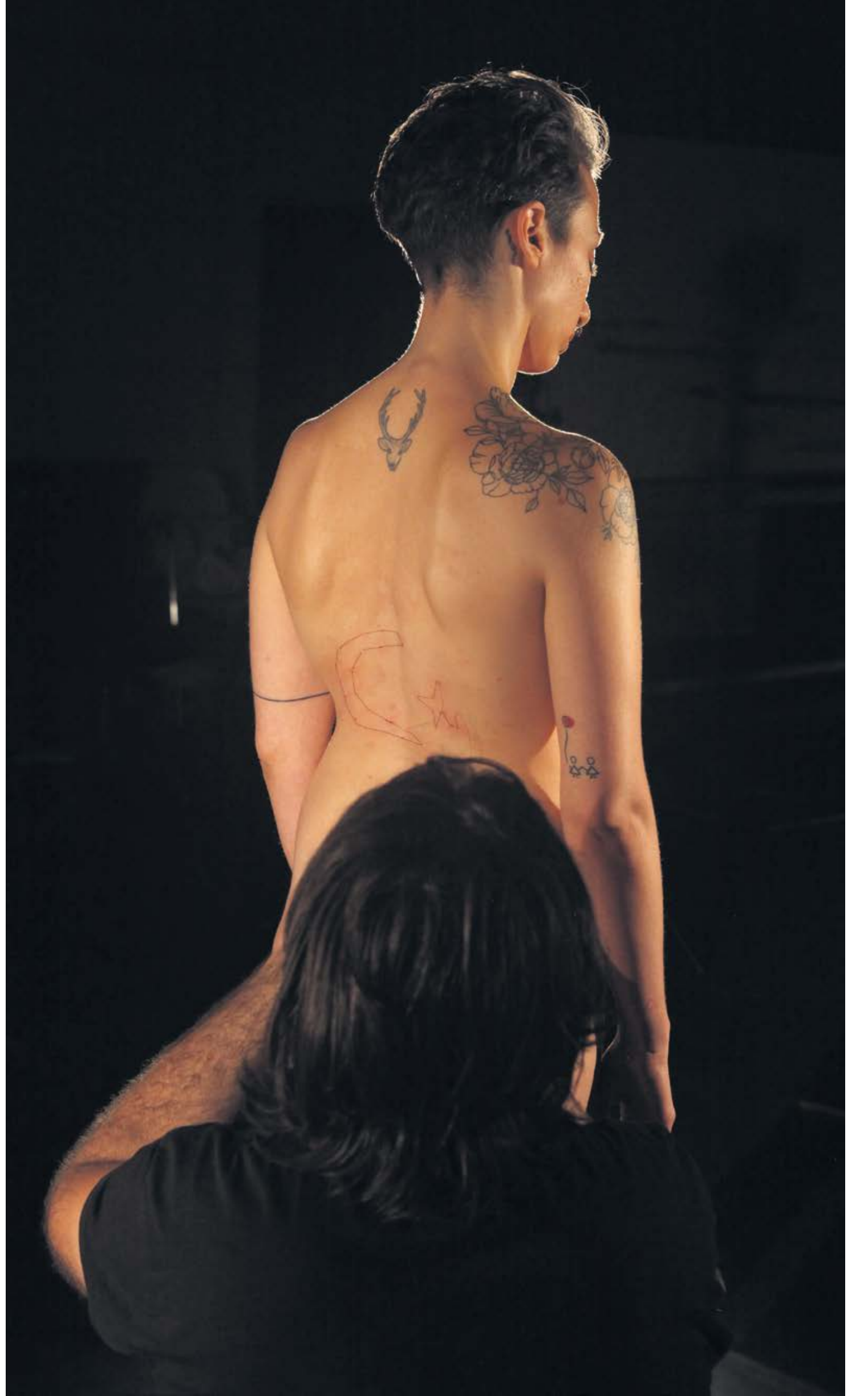
Performistanbul’un kurulmasından bu yana performans sanatı eskisinden daha da fazla odağımıza girdi ve bizi heyecanlandıran projeleriyle de yakın zamanda çıkacak gibi durmuyor. Bu oluşumdan özellikle bir isim, sadece projelerinin sadece gözünüpekliliğiyle değil; sunduğu bakış açısıyla da normatif duvarları yıkan ve bugünlerin deyişiyile “kafa açan” bir isim: Leman S. Darıcıoğlu. Bedeni “açılacak bir kaynak” olarak gören ve sanat pratiğini kendi özneliğini ve sınırlarını keşfetme aracı olarak kullanan Darıcıoğlu’nun bu dönüşüm yolculuğuna şahitlik etmek, güncel sanatı yakından takip edenler için bir nevi entelektüel haz kaynağı olarak görülebilir.

Sanatçının geçtiğimiz yıl Tüyap çağdaş sanat fuarı Artist 2016’da gerçekleştirdiği ve trans cinayetleri üzerine vurgu yapan “Kimler geldi kimler geçti” performansı sonrasında Ali Emir Tapan’la yaptığı söyleşi, geçen yıl yine bu sayfalarda yer almıştı. Darıcıoğlu ile bu sefer bir araya gelme nedenimiz ise, Jeonbuk Sanat Müzesi’nde 3 Aralık’a kadar ziyarete açık olan 3. Asya Güncel Sanat Sergisi. Müzenin Asya ülkeleri arasında bir diyalog oluşturma arzusunun bir ürünü olan sergi, bu yıl erkek egemenliğinin toplumsal hayatta olduğu kadar çağdaş sanat alanında da güçlü bir şekilde var olduğundan yola çıkarak Asyalı kadın sanatçılara odaklanıyor. 10 ülkeden 24 kadın sanatçının işlerinin yer alacağı sergide Leman S. Darıcıoğlu, “Merhaba, ben Leman, Türkiye’den bir kadın sanatçiyim.” isimli yerleşmesiyle, dayatılan “kadınlık” ve “Türklük” kategorilerinin arasında nasıl bir konum aldığını ortaya koyuyor. Yerleşirmede bir video performans; “Türkiye’den bir kadın sanatçı” başlıklı defter üzerine dikiş işi ve “beden, arzu, aşk ve dönüşüm günlüğü” başlıklı bir el yazısı karşılıyor izleyiciyi. Videoda birilerinin Darıcıoğlu’nun göğüs bölgesinin derisine kadınlık sembolü olan femina’yı; sırt bölgesinin derisine ise ay yıldız desenlerini iğne iplik ile yavaş yavaş işlediğini görüyoruz. Kişiyi doğumuyla birlikte atfedilen ulusal kimliği ve cinsiyet kategorilerini sorgulayan sanatçı, performansına ek olarak kişisel bir anlatı üzerinden de, cinsiyet ve ulusal kimlik kategorilerinin bedenlerimize nasıl işlediğini araştırıyor. Siz de bizim kadar heyecanlandıysanız sizi söyleşimizle baş başa bırakalım.

Performanstan önce fotoğraf ve videolar çektiğini okumuştum. Performansa geçişin nasıl oldu?

Performans yapmaya başlamam Seda Ergül, Tuna Erdem ve Onur Gökhan Gökçek’in kurduğu İstanbul Queer Art Collective’e 2014 yılında dahil olmamla oldu. Esasen ilk etapta Burak Serin ile beraber performansların görüntü kaydını tutarak kolektife dâhil olmuştum ki ilk performansla beraber bedenimin hem maddi varlığından, hem de bir imgeye dönüşerek sanat yapmaktan heyecan duydum. İzleyici karşısında ilk canlı performansımı yaptığımızdaysa performans sanatının dolaysızlığının gücünden büyülenerek kendimi gitgide daha çok performansın içinde buldum. 2017’ye kadar kolektif ile beraber, avantgard akımların hayat ve sanat arasındaki ayrımı kaldırma arzu geleneğinden beslenerek 60’larda ortaya çıkmış olan, kurucusu Maciunas’ın “sanatta devrimsel bir gelgitin oluşmasını sağlamak, yaşayan sanatı ve karşı sanatı yaymak” olarak tanımladığı fluxus performanslarını queerleştirerek performanslar yaptık. Kolektifin kurucularından Seda ve Tuna’nın Londra’ya taşınmasında IQAC dönemi benim için kapandı.

Performansın hayatıma girmesiyle beraber içimde yankılanan soruları sormak için kişisel performans projelerini yapmaya başladım. Bedenimi bazen kendi üzerinde, bazen de sorunsalla-

tırdığım konuları deneyimleyebileceğim bir araştırma alanı olarak görmeye başladım yavaş yavaş. Ve hem kendi yaptığım performanslarla hem izlediğim diğer sanatçıların projeleriyle bugün, açılacak bir kaynak, duygular, sınırlar, korkular laboratuvarı, karşılaşmaların yoğunluk alanı olarak tanımladığım bir beden anlayışına kaydım.

Pek performans sanatında kendine nasıl bir rota çizdin?

Bir rota çizdiğimi değil de, içimdeki soruları nasıl sorabileceğimin, nasıl sormak istediğimin gerilimlerini yaşadığım ilk kişisel performans projelerimden bugüne her işimle rotamın içimde açıldığını söyleyebilirim. Her işimle kendimle daha çok tanıştım; kendi yollarımı, bedenimin ve performansın olasılıklarını gördüm ve dönüştüm. Bu dönüşüm benim hem kişisel hem sanatsal yaşamımın rotasını oluşturdu ve oluşturmaya devam ediyor. Bunun yanı sıra zaman zaman Işıl Eğrikavuk, Murat Adash, Ali Emir Tapan gibi sanatçıların performans projelerinde yer alarak hem başka sanatçıların pratiklerine yaklaşıyor, yollarımı deneyimleme hem de bir başkasının bana verdiği sınırlar içerisinde benim nasıl şekil aldığımı görme, ne gibi şekillerle ilgilenip ne gibi şekillerle ilgilenmediğimi görme şansına sahip oldum.

Son olarak İstanbul Bienali’nde Pedro Gomez-Egana’nın “Şeylerin Alanı” adlı işinde iki ay boyunca performansçı olarak yer almam da yine böyle bir merak, kendime dair keşif isteğinden geldi.

Jeonbuk Sanat Müzesi’nde sergilenen işinin ismi “Merhaba, ben Leman, Türkiye’den bir kadın sanatçiyim.” İşinin ismi ve içeriği, aslında sergilendiği serginin çerçevesine hem çok “uygun” hem de parmak bastığın nokta nedeniyle ortada bir ironi de oluşturuyor. Sonuç olarak Asya coğrafyasından bir kadın sanatçı olduğun için oradasın. Sergiyi dâhil olma sürecinden bahsedebilir misin biraz? Bu üretimi bu sergi için mi hazırladın yoksa onlar bu performansını görüp mü seni çağırdılar?

Müzenin eski direktörü Chang şubat ayında sergiye davet edeceği Türkiye’de bir sanatçı bulmak için İstanbul’a gelip daha önceden tanıştığı, yine Performistanbul’dan bir sanatçı olan Batu Bozdoğan ile konuşuyor. Bozdoğan benden ve Zehirlenmiş Prenses’ten bahsettiğinde Chang benimle tanışmak istiyor ve bana ulaşıyorlar. Beni aradıkları gün performatif bir yerleşime olan “ardından” adlı isimle yer aldığım Akbank Günümüz Sanatçıları sergisinin açılışı vardı. Chang Akbank Sanat’a geldi, beraber sergiyi gezdikten sonra

sohbet ettik. Genel pratiğimden bahsedip daha önceki işlerimden fotoğraflar göstermem sonrasında da beni sergiye davet etti. O gün Chang’ın bana ilk getirdiği teklif “ardından”ı sergilemekti fakat ben sergi için yeni bir iş üretmek istediğimi söyledim. Sonrasında Chang ve müze ekibine serginin başlığı olan, ne gündelik hayatımda ne de sanatımda kendimi tanımlamadığım ulusal kimlik ve cinsiyet kimliği kategorilerine dair kişisel mesafemden yola çıkan “Merhaba, ben Leman, Türkiye’den bir kadın sanatçiyim”ın proje önerisini yolladım ve kabul ettiler.

Chang’ın bana gelmesiyle beraber kendimi birden Asyalı kadın sanatçı kategorisi içerisinde bulmanın şaşkınlığı yaşamıştım ve her ne kadar “ardından” daha henüz bitmiş bir proje olsa da ve ben onun heyecanını yaşıyor olsam da onu bir kere daha göstermek yerine bu kategorilerin içerisinde nasıl bir konum aldığımı ortaya koyan bir iş yapma ihtiyacımdaydım. İkili cinsiyet sistemine inanan, Türkiye’den kültürel olarak beslenen ama ulusal kimliklerle beslenen aidiyetlere mesafeli duran ben, bu sergide nasıl bir oda alabilir, bu alanı nasıl kaplardım? İlk olarak bana atanan, bedenime işlenen cinsiyet kimliği ve ulusal kimlik kategorileriyle ilişkimden yola çıkan

BEDEN İLE KEŞFETMEK

“Performansın hayatıma girmesiyle beraber içimde yankılanan soruları sormak için kişisel performans projelerini yapmaya başladım. Bedenimi bir araştırma alanı olarak görmeye başladım...Her işimle kendimle daha çok tanıştım; kendi yollarımı, bedenimin ve performansın olasılıklarını gördüm ve dönüştüm. Bu dönüşüm benim hem kişisel hem sanatsal yaşamımın rotasını oluşturdu ve oluşturmaya devam ediyor.”

video-performansa karar verdim ve onun yanında cinsiyet ve ulusal kimlik kategorilerinin bedenimi tanımladığı iddiasına karşı benim ne olduğuma dair bir şey söylemek istiyordum. Bu niyetle çıktığım yolun içinde, nelerden geçerek bugünüme geldiğimi görmek için doğumundan itibaren tutulmuş fotoğraf albümlerine ve ailemin fotoğraf albümlerine baktım, annem ve babamla çocukluğum ve ergenliğim üzerine konuştum, hayat hikâyemi yazmaya başladım. Duygusal olarak oldukça yoğun bir sürecin içinde geçerek bir noktada, bir gün devam etmek üzere durma ihtiyacı hissettiğim bir yazıydı bu. Tüm bunlardan sonra, okumaya zaman ayırmanın kulağına ne olduğuma dair bir fısıltı kaçırılmak için “Beden, arzu, aşk ve dönüşüm günlüğü” yerleştirdim, tek yazınsal anlatı olarak sergiye dâhil oldu. Ve son olarak performansın bedenimi kat eden iğne ipliğiyle bu anlatı arasında bir ara yol çizmek için sayfalarına “a woman artist from turkey”i işlediğim, hem dikişle yazılan sayfayı hem dikiş izini gösteren “a woman artist from Turkey” adlı el yapımı defterim geldi.

Projenin başlığı ve performans, tüm için ne olacağı henüz bir taslak iken ilk kesinleşen şeylerdi. Her telaffuz ettiğimde beni güldüren bu başlık, bu kategoriler her ne kadar bedenimin üzerine canımı yakarak kazınsa da onlarla kutupsal bir protest noktadan ilişkilendirmediğimi, oyuncu bir konum aldığımı ifade ediyordum benim için.

“Beden, arzu, aşk ve dönüşüm günlüğü” başlıklı el yazın sana mı ait yoksa kurgusal bir karakterin ağzından mı anlatıyorsun?

Evet bana ait ve dürüst olmak gerekirse bu, yazarken olmasa da bir süre sonra bir mevzu oldu benim için. Daha doğrusu şöyle: Bunu Güney Kore’de sergilemenin üzerimde hafif bir etkisi vardı; özeli mi ve hatta mahremimi açsam da 20 gün kalıp önceceğim bir coğrafyaya onu koymakta büyük bir mevzu yoktu. Fakat Türkiye’de sergileme için serhi koymuştum. Bir akşam bir arkadaşla sohbet ederken “Asıl burada buna ihtiyacımız var, nasıl burada sergilemezsin?” demesinin ardından hafif bir anksiyete atağı geçirdiğimi söyleyebilirim. Tabii ki iyi ki bunu dedi, iyi ki o anksiyete atağının içinden geçtim. Bu sayede burada sergilemeye dair şerhim kalktı.

Sonuç olarak bu performansı başka bir yerde göstermeyi düşünüyor musun?

Henüz herhangi bir teklif almadım fakat tabii ki gelecek tekliflerin niteliğine göre tekrar göstermeyi çok isterim.

Sence heteronormatif dünyadaki mahremiyet algısıyla bu dünyanın dışındaki mahremiyet algısı arasında nasıl bir fark var?

Muhteşem ve uzun zamandır düşündüğüm, etrafında dolandığım bir soru. Mahremiyeti, kişisel olarak baktığımızda bir şeyi içinde saklamakla ilişkilendiriyorum genel olarak. İçinin nasıl tanımlandığı, neyin saklanıp saklanmadığı ise dışıyla oldukça bağlantılı. Nasıl bir toplumsallığın, zamansallığın ve mekansallığın içinde yaşadığımızı; aynı zamanda içinde yer aldığımız komünitelere, pratik ettiğimiz hayata göre mahremiyet de değişiyor. LGBTI+ komünitenin var olabilmesi zaten heteronormatif mahremiyet algısına mahrem olarak kodlanan cinselliği dışı vurmaktan, cinsel/arzusal/duygusal olarak heteroseksüel pratiğin dışında yer aldığını deklare etmekten, ortaya koymaktan, kamusal alanda açıkça hetero-dışı bir yaşam sürmekten geçiyor. Zaten bu, toplumun büyük bir kısmının “isteyen istediğini evde yaşasın, kimseyi ilgilendirmez ama sokağa taşırmasın” gibi söylemlerle nefretini gerekçelendirdiği nokta ve burada mahremiyet ideolojik bir olgu olarak karşımıza çıkıyor ve genel ahlakla el ele, aynı yerden gelip aynı yeri besliyor. Buradan yaklaşırsak bu toplumsal yapı içerisinde mahrem olarak kodlanan cinselliğin dışı vurumunun LGBTI+ komüniteye potansiyel bir mahremiyeti dönüştürme gücü verdiğini düşünüyorum.

Lafa cinsellikle başladığıysa da mahremiyetin sadece cinsellikle ilgili olduğunu düşünmüyorum. Bu kendine saklama halinde “nereden yararlanabilir” olmakla ilgili bir durum var. Mahremi, ortadan kalkması gereken bir şey olarak kurguluyorum fakat bizi yaralayan ideolojiler, yapılar içerisinde olmasak mahremiyetin ne olabileceği, üzerine düşündüğüm bir konu.

Ve bir de şunu eklemeliyim ki, heteroseksizmden/heteronormativiteden, heteroseksüel toplumdaki konuşurken tek tek heteroseksüellerden konuşuyoruz aslında. Ideolojik bir yaratıdan, bir kurgudan konuşuyoruz ve bu ideolojik kurgunun ötesinde genel geçer bir mahremiyetten bahsedemeyeceğimizi sanıyorum. Dolayısıyla ideolojinin ötesinde heteronormatif bir mahremiyetin dışından genel olarak bahsetmek sanki pek mümkün değil.

Sen kendin mahremiyeti nasıl tanımlıyorsun ve sınırlarını nasıl çiziyorsun?

Az önce de bahsettiğim gibi neyi kendime saklamak istediğim yararlanabilir olmakla, güvende/güvenden uzak hissetmekle bağlantılı benim için. Bu da mahremimin sınırlarının farklı mekan/zaman/toplumsallıkla

ra göre değiştiği anlamına geliyor. Bu güvende olma halinin çok önemli bir kısmı dış dünya olsa da aslında sadece dışarıdan bahsetmiyorum; kendi içimde, kendimle güvende hissetmekten bahsediyorum aynı zamanda. Bu da dış dünyadan azade değil elbet lakin aralarında bir fark olduğunu da düşünüyorum. Ve dışsal güvencilik/güvencesizlik derken bu misal gece karanlık sokakta yürüyen bir “erkek-olmayan”ın hissettiği güvencesizlik gibi şeylerden de bahsetmiyorum, içinde yaşadığımız dünyaya, hayata duyduğumuz daha temel bir güveni kast ediyorum.

Aynı zamanda performans sanatçısının çoğu zaman mahremiyeti bir şekilde mevzu eden bir kişi olduğunu düşünüyorum, keza performans kendini açmakla elbet mahremiyete de bağlıyor bu. Benim için de mahremiyet, hem kişisel hayatım hem sanatsal pratiğim içinde yer yer sınırlarımı gördüğüm; oralarda keşiflere çıkmayı, oynamayı sevdiğim bir yerim. Açılmanın gücüne çok inanıyorum, bu da

mahremiyetimi altın yıldızlı bir konu haline getiriyor.

Performansta iğne iplikle bedenine ay yıldız ve kadınlık sembolü olan femina işleniyor. Bu malzeme tercihini nereden “iğne iplik” işlerinin kadınlıkla özdeşleştirilmesi yüzünden miydi?

Kimliğin bir çeşit beden üzerinde dikiş olduğundan yola çıktım esasen. Ayrıca bedene acı veren müdahalelere yönelmemde, uyarı Batı dünyasının acıyı kendinden büyük bir korkuyla sarmasıyla bedene yapılan bu müdahalelerin, kendilerinden büyük bir duygusal hacmi ve yükünün olması etkili.

Performansında çıplaklığı kullanarak neye vurgu yapıyorsun? Örneğin CANAN çıplaklıkla bir yandan savunmasızlığı bir yandan da onun verdiği özgürleştirici yanı vurguluyor. Senin işlerinle ilgili de böyle bir yorumda bulunabilir miyiz?

İzleyicinin bakışını sınırlayamayacağımı düşündüğüm için böyle yorumlamak isterseniz buna karşı çıkamam. Fakat benim yola çıkışında bana bakarak “kadın” diyen izleyicinin kulağına, o feminiyati tenime diken dikişinin o olduğunu çalan bir taraf var.

Hem sergideki metinde, hem de daha önce çevirisini yaptığın bir kitapta “straight düşünce” diye bir kavramdan bahsediyorsun. Bunu açabilir misin, bu senin için ne anlama geliyor?

Straight’i heteroseksüelden farklı bir anlamda kullanıyorum her zaman. “Düz” anlamına yakın olduğunu söyleyebilirim ele alışımın; benim için “straight”lik önündeki düz yolu takip etmekle, yolu bozmamak, yoldan çıkmamakla ilgili. Cinsel yönelimle alakası yok ama tercihle çok alakası var. Normu takip etmeyi, var olan normları yıksa da yeni normlar yaratmayı tercih edip etmemekle ilgili. Bunun yanı sıra heteroseksüelliğin ideolojije dönüştüğü nokta straight akla, straight düşünceye işaret ediyor. Straight düşünce, straight akıl çağdaş bir Fransız teorisinden olan Monique Wittig’in bir kavramı. Queer düşüncüyü beslediğimi düşündüğüm teorisyenlerden biri Wittig. Wittig bu kavramla heteroseksizmden, misojeniden, homo-trans/fobiden, ikili cinsiyet sisteminden bahsediyor tabii ki ama yalnızca buna değil aynı zamanda normu-kodu yaratan sistemin kendisini ele alıyor.

İstanbul’da kamusal alanda da performans yapıyorsun. Birinin üzerine yürüyüp sana zarar vereceğine dair tedirginlikler yaşıyor musun? Bu tarz hisler performansını etkiliyor mu?

Ne yapacağımı olabildiğince korkularımın belirlememesini isteyen biriyim genel olarak ama tabii ki mevzu içsel bir korku olmadığında ve haklı gerekçelerim olduğunda o korkuyu, endişeyi dikkate alıyorum. Şu anda da hepimizin haklı gerekçeleri olduğunu düşünüyorum kamusal alanda var olma konusunda. Gezi’den sonra giderek artan, hatta çıldıran bir şekilde muhafazakâr, erkek şiddetinin tavan yaptığı, kamusal alanda yer almamızı doğrudan etkilediği bir döneme girdik. Tedirginliği, endişeyi tabii ki yaşıyorum, zaten gündelik olarak yaşarken, iş yaparken yaşamamak ne derece mümkün olabilir? Fakat evet, kamusal alanda işler yapma arzumu baki, dolayısıyla mümkün olabildiğince yapmak istiyorum bunları. Şu anda kamusal alanda yapmak istediğim bir iş olduğunda kendime, motivasyonuma

inaniyor ve yola çıkıyorum. İktidar ve direniş iki kutuplu bir şekilde ele almamayı önemseydiğim için sloganvari işler yapmaktan imtina ediyorum, bu da o işi yapabilmemi rahatlatan bir faktör tabii ki. Bu demek değil ki her zaman yapmak istediğimi yapabileceğim. Ama onu o zaman, o durumun içinde göreceğiz, şu an üzerine düşünmek spekülasyon olur.

Performanslarının zaman sınırını belirleyen şey ne oluyor genelde?

Benim ne kadar süre içinde kalmak istediğim belirliyor. Performansı kendinde ve/veya diğerlerinde bir araştırma, kendinde ve/veya diğerlerinde bir olasılıklar alanı açmak olarak tanımlıyorum. Bu olasılıklar alanının ne kadar sürede oluşabileceği de benim ne kadar süre içinde kalmak istediğimi belirleyen faktör birçok zaman. Olasılıklar alanı konfor alanından çıktığında ve bilmediğin bir bölgeye adım attığında başlıyor. Bildiğinin ötesine geçtiğinde, zorlandığında, kalıpların dışına çıkmanın gerektiği ve tüm bunlarla artık baş-

Performistanbul ortaklığı ile Zehirlenmiş Prenses’i gerçekleştirmiş olsak da esasen Performistanbul’a birkaç ay önce dahil oldum. Fakat platformun kurucusu ve genel direktörü Simga Burhanoglu ile Performistanbul’un kuruluşundan bir süre sonradan beri tanışıyoruz ve her ne kadar platform altında birlikteliğimiz birkaç aylık olsa da tanıştığımız günün hemen ardından itibaren Burhanoglu neredeyse her bir projem üzerine düşünmeye başladığımda paylaştığım, her sıkıştımda yanımda olan, kimi zaman ele aldığım konularım altından hakkıyla kalkamayacağıma dair bir endişeye kapıldığımda ya da merkezimi kaybettiğimde bana kendimi hatırlatarak yeniden merkezime dönme yolunu gösteren, hem kişisel hem sanatsal olarak bana ve pratiğime duyduğu inancı beni güçlendiren bir kişi oldu. Zaten performans sanatına ayrılan alanın ve bu alana dair bilginin sınırlı olduğu Türkiye gibi bir ülkede bir performans sanatı platformu kurmanın ve istikrarlı bir şekilde yürütmenin performans sanatı ile ilgili herkes için başlı başına güçlendirici olduğunu düşünüyorum. Velhasıl Performistanbul benim için resmi olarak bir sanatçısı olmadam önce sadece varlığından, performans sanatına duyduğu aşktan dolayı güçlendiğim bir platform öncelikle. Bir performans sanatçısı olarak dolaysız, çıkarsız bir sevgi ile performans sanatına bağlı olan bir ekipten başka ne isterim ki?

Bu noktada Burhanoglu’nun yanı sıra, özellikle bir yılı aşkın zamandır gönüllü bir şekilde ve yakın zaman itibarıyla asistan direktör olarak aramızda olan sevgili Derya Dinç’in, Zehirlenmiş Prenses’in fotoğraf ekibinin başında yer almış olan, “Merhaba, ben Leman, Türkiye’den bir kadın sanatçım” performansının fotoğraflarını çeken Merve Bektaş’ın varlıklarını da anmak isterim. Halledilmesi gereken teknik konulardan performansın kaydının benim ve/veya izleyicinin deneyimini bölmeden alma arayışımıza kadar her alanda yanımda olmalarının üzerimde büyük desteği oldu hep. Yani evet, bu söylediklerimden de anlaşıldığı üzere projenin başlangıç noktasından kayda alınmasına ve kayıt biçimine kadar tüm konularda fikir alışverişindeyiz.

Ayrıca platform sadece manevi ya da duygusal bir destek değil, bir proje ürettiğinde benim yalnızca performansımı düşünebilmem için geri kalan her şeyi mümkün olabildiğince halleden bir yapı. Proje için mekan arayışından bütçe yaratmaya; prodüksiyonu sağlamaktan projenin duyurulması için ulusal ve uluslararası PR’i ayarlamaya ve uluslararası performans platformundaki önemli etkinliklerden, atölyelerden haberdar etmeye kadar birçok kolaylık sağlıyor. Jeonbuk Müzesi’ndeki sergi her ne kadar platform üzerinden kurulmuş bir iletişimle olmasa da performansın prodüksiyonunu sağlayan bir platformdu.

Son olarak önümüzdeki dönem için planların neler?

Bienal sonrası ilk olarak 7 - 16 Aralık arasında Venedik Performans Sanatı Haftası’nda VestAndPage’in eğitimlendiği 10 günlük bir atölyede olacak ve son iki gün katılacak diğer sanatçılarla beraber performans yapacağım. Şu anda üç Performistanbul sanatçısı olarak katılacağımız kesinleşti buna. İsmail Ata Doğruel ve Batu Bozoğlu da Marilyn Arsem’in atölyesinde olacaklar, ben VestAndPage’in grubunda olacak tek Performistanbul sanatçısı olarak görünüyoruz şimdi. Performistanbul’un bana sağladıklarından bahsetmişim, bu atölye de platformun desteğiyle katılacağım bir eğitim mesela. Ocak ayında ise şu anda sürpriz olan bir mekanda ve konseptte 28 günlük aralıksız bir performansım olacak. Bu performans hem süresinin uzunluğu ve aralıksızlığı hem de performansta göreceğiniz bir takım yeni malzemelerle çalışmaya başlayacak olmam nedeniyle benim için büyük önem taşıyor; performanslarım için bir çeşit sıçrama noktası olarak görüyorum bunu. Her yeni işlerim önce söylediğim bir şey olsa da bu, bu sefer birkaç seviyede bir dönüşümü getireceğimi düşünüyorum bana ve Venedik Performans Sanatı Haftası’nın bu süreci başlatan bir şey olacağına tahayül ediyorum. Nisan’da ise Lisbon’da Forum Dança’da 10 günlük kısa bir misafir sanatçı programına katılacağım. Bir atölye düzenleyeceğim ve eski işlerimden göstereceğim burada. Yeni bir üretim şartı yok lakin yeni bir proje üreteceğimi de düşünüyorum.

Su anda kesinleşenler bunlar. Bunların dışında Kopenhag’tan 10 yıldır performans festivali düzenleyen bir mekân ile iletişimdeyiz, festivalde yer alma olasılığım olabilir. Henüz kesinleşmediği için şu an bu kadar bilgi veremiyim bunun hakkında.

Ayrıca bienal sonrası, en azından önümüzdeki sene boyunca özel bir durum olmadıkça başka sanatçıların projelerinde yer almamaya ve kendi performanslarıma odaklanmaya karar verdim. Bu da kendi projelerimde derinleşmek için aldığım bir karar. Olabildiğince çok Türkiye dışına çıkarak uluslararası performans alanına temas etmeyi, performans sanatçılarıyla tanışmayı, yeni performanslar izlemeyi ve kendimde derinleşmeyi istiyorum. 🍷

KAMUSAL ALANDA KORKU

“Ne yapacağımı olabildiğince korkularımın belirlememesini isteyen biriyim genel olarak ama tabii ki mevzu içsel bir korku olmadığında ve haklı gerekçelerim olduğunda o korkuyu, endişeyi dikkate alıyorum. Şu anda da hepimizin haklı gerekçeleri olduğunu düşünüyorum kamusal alanda var olma konusunda. Gezi’den sonra çıldıran bir şekilde muhafazakâr, erkek şiddetinin tavan yaptığı, kamusal alanda yer almamızı doğrudan etkilediği bir döneme girdik.”